

UNA ÀREA DE CRIA DEL TALLAROL TRENCAMATES (*Sylvia conspicillata*) AL MASSÍS DE GARRAF

PERE MESTRE I RAVENTÓS

*Es controla la presència de 6 a 7 parelles en època de cria del tallarol trencamates (*Sylvia conspicillata*) al massís de Garraf (Barcelona).*

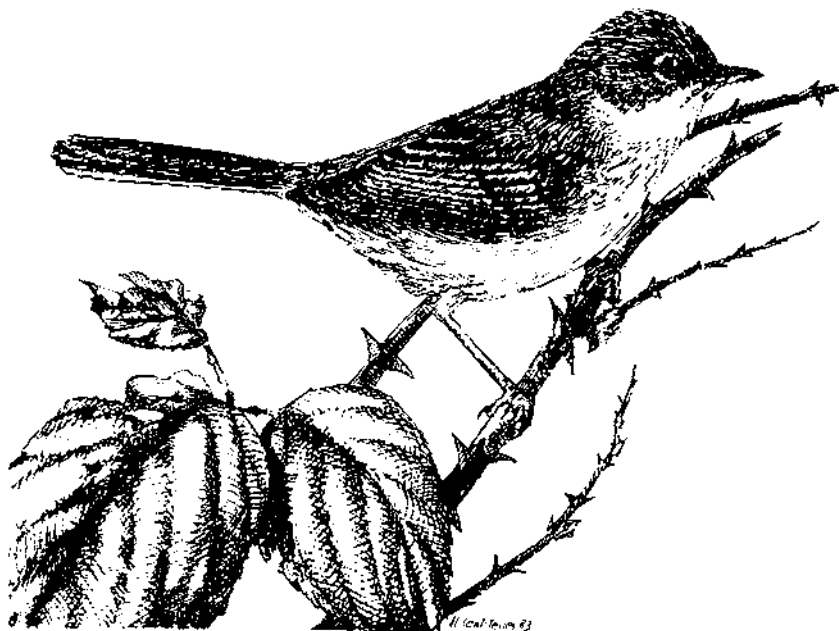
Aquesta espècie fins als anys 80 era considerada com a possible, però no demostrada fefaentment la seva presència com a nidificant al Garraf. Fins llavors l'autor només disposava d'unes esparces dades de migració a la zona. No s'ha demostrat la seva presència a l'hivern al nou lloc de cria al massís de Garraf.

UNA ÀREA DE CRIA DEL TALLAROL TRENCAMATES (*Sylvia conspicillata*) AL MASSÍS DE GARRAF

Per molts autors es considerava aquesta espècie com un ocell estival nidificant en les zones àrides de la costa del Penedès. Havíem prestat molta atenció durant molts anys en les nostres sortides al camp per comprovar aquesta suposició i només s'havien obtingut unes poques dates de migració en les èpoques de pas i en poca densitat d'ocells. A la primavera els primers exemplars es controlen a finals de març (30-III-69) i els darrers al maig (10-V-71), amb un màxim de citacions al mes d'abril. Al Delta de l'Ebre, a l'Alfacada, es controla encara un mascle el 25-V-74 que suposem un migrant sedimentat. A la tardor el primer control és de finals d'agost (25-VIII-70) i continuem fins a primers d'octubre (4-X-73).

A l'*Atlas dels Ocells nidificants de Catalunya* (1983) es situa la seva distribució a Catalunya. Es manifesta al Baix Ebre-Montsià i a l'Empordà, en canvi no es fa menció al massís de Garraf, tampoc a la resta del Penedès i Alt Camp, on es diu: "la seva absència no sempre gaire explicable, car reuneixen les condicions òptimes per a l'espècie. La situació no està aclarida i si bé sembla que l'absència és real al Garraf i al Penedès a la resta pot ser degut a deficiències de mostreig." Més tard FERRER, X. et al. (1986), coneixedors del que exposarem a continuació, diu que és un ocell que nidifica, més aviat d'una forma localitzada i escassa, al Garraf.

En controlar l'autor el nombre de parelles d'aus que nidifiquen al terme de Sitges l'any 1984, en una de les visites (27-VII-84) anota un

El Tallarol Trencamates, Sylvia conspicillata (dibuix de Ll. Centelles publicat al Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra, Ketres editora).

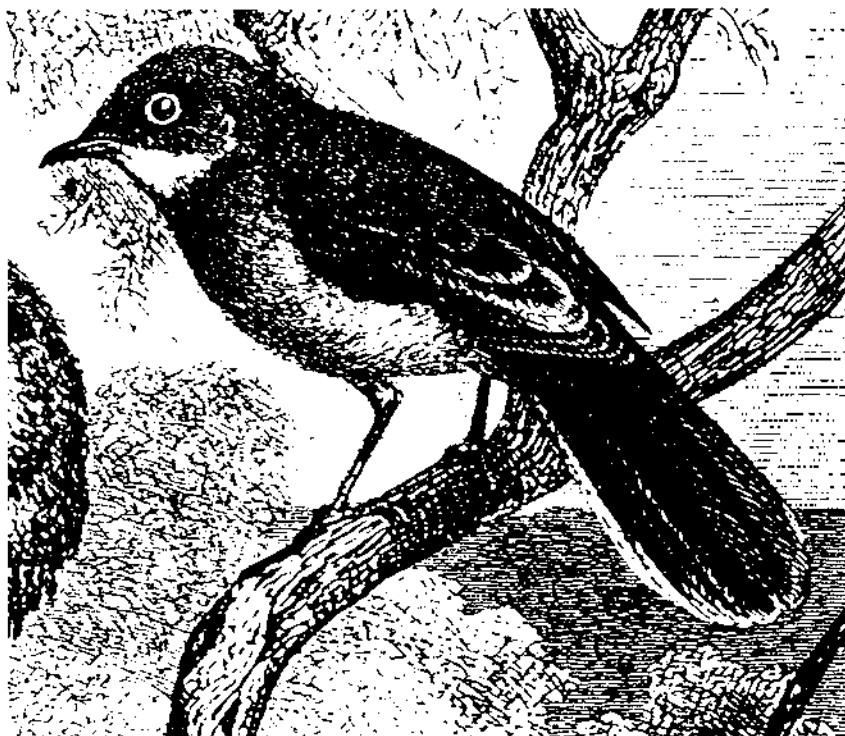
exemplar mascle que pot fer pensar en la seva possible reproducció. Aquí novament aquest any s'observen exemplars en quatre visites més fins al 2-IX-84, que al mateix punt es cita un exemplar, que ara també podria ser migrant sedimentat.

L'any 1985, entre el 29-V i el 16-VIII es controlen diverses vegades alguna parella i joves fora del niu que demostren d'una forma fefaent la seva nidificació. També l'any 1986 entre el 3-V i el 17-VII es visita tota la zona i els seus entorns i diverses vegades es controlen mascles amb vol de zel i, més sovint, cantant. És una zona de muntanya cremada al juliol de 1982 i, per tant, amb molt poca vegetació en forma de broles baixes i aclarides, en unes carenes força batudes pel vent i bastant abruptes.

El tallarol trencamates és una espècie molt amagadissa i de petita mida que presenta un mimetisme gairebé perfecte amb el medi que dificulta seguir-la per observar-la. A la primavera de 1988 i 1989 es

continua controlant aquests llocs diversos dies per comprovar la seva nidificació. El 24-III-89 es situa una parella que canta en vol de zel, aquí mateix s'observa el 7-VI-89 també en vol de zel i cantant. Durant l'agost i setembre són observats en les visites al lloc fins al 6-X-89 que es troba un exemplar en dos punts diferents. Les dates extremes d'aquest any modifiquen les arribades i les últimes observacions de l'espècie que es disposaven fins ara. En Joan Barat, ornitòleg de Gavà, comunica que a la primavera va situar un niu d'aquesta espècie vora el camí en un matoll de coscò.

No ha estat prou controlada la zona per demostrar si algun exemplar és sedentari. FERRER, X. et al. (1986) diu: "Hi ha algunes observacions escasses, però repetides, de tallarols trencamates a l'hivern, al

La *Sylvia conspiciollata* segons un gravat de l'any 1881 publicat a l'obra
La vida de los animales d'A. E. Brehn.

Rosselló i a les Illes, on es cita al desembre de 1913 a Menorca, fins ara es desconeix si aquest és un fenomen accidental o és més regular i ha passat desapercebut fins ara." Recentment HERNÁNDEZ-GIL (1990) considera sedentari el tallarol trencamates a La Alcanara, en les proximitats del riu Guadalacín a Múrcia. Caldrà un control més exhaustiu sobre el particular que a l'hivern de 1990-1991 ha estat negatiu al massís de Garraf com altres anys. També caldria censar el nombre exacte de parelles de la nova zona de cria, que actualment és de 6-7.

La raresa d'aquesta espècie a Catalunya aconsella no divulgar el lloc d'ubicació dins el massís de Garraf d'aquesta nova àrea de nidificació del tallarol trencamates. La curiositat i altres fins podrien ésser causa de danys irreparables als pocs exemplars d'aquest ocell a la zona estudiada.

BIBLIOGRAFIA

- FERRER, X.; MARTÍNEZ I VILALTA, A.; MUNTANER, J. (1986): *Història natural dels Països Catalans*. Vol. 12: Ocells. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- HERNÁNDEZ-GIL, V. (1990): *Sedentarismo de la curruca tomillera (Sylvia conspicillata) en Murcia (S.E. España)*. *Ardeola* 37-1: 93-97.
- MESTRE, P.; SALVADÓ, H.; BAYER, X. (1989): "Novetats en els ocells nidificants del Penedès i entorns". *Olerdulae*. Any XIII-XIV, 1, 2, 3, 4: 77-96. Museu de Vilafranca del Penedès.
- MUNTANER, J.; FERRER, X.; MARTÍNEZ I VILALTA, A. (1983): *Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra*. Ed. Ketres. Barcelona.